

afgjøre, om det er handlet ulovligt eller ikke; det maa være en Præmis for dets Afgjørelse.

Ordføreren (Hørup): Jeg kan fatte mig meget kort. Jeg skal ikke blande mig i den Diskussion, der er ført mellem det ærede Medlem fra Leire (Solfstein-Ledreborg) og andre Medlemmer om et Indidentspunkt i denne Sag; jeg skal saa meget mindre gjøre det, som det, der her foreligger til Forhandling, jo er Valget i Næsens. Det er det, og ikke det ærede Medlem fra Leire, der er Gjenstand for vor Kritik. Hvad dette ærede Medlem har sagt, har meget lidt Interesse for det Spørgsmaal, der her er under Behandling. Det, som har Interesse, er nemlig ikke det ærede Medlems Ord, men den Maade, hvorpaa disse Ord ere blevene brugte paa Valgdagen af Interpellanten, og derom er der ikke oplyst Noget. Vi have nu af det ærede Medlem faaet en Forklaring, som jeg havde tænkt mig, at det laa nærmere at søge og modtage i det Udvalg, der bliver nedsat, men som det jo altid har sin Interesse at faae ogsaa her. Dermed er imidlertid slet ikke det Spørgsmaal, der har Betydning for Valget, afgjort, nemlig hvorledes de vedkommende Yttringer ere blevene brugte paa Valgdagen, og i hvilken Forbindelse Interpellanten har sat dem med sit Spørgsmaal. Jeg skal give de Herrer bagved Ret i, at ganske almindelig taget vilde det være heldigt, om der i en Valgflage ikke var Andet end, hvad der var fuldstændig bevist, og det vilde ogsaa af den Grund være heldigt, om saadanne Klager undgik Ting, som vare sletlagte. Man vilde da kunne undgaa, at Ting, der kunne være ganske intetbetydende og intetfigende, komme til at blive Hovedpunktet i Forhandlingen, idet vedkommende Modparti foretrækker at holde sig til disse Punkter og lade selve Hovedsagen ligge. Men det er umuligt overhovedet at undgaa Feiltagelser, navnlig hvor der er Spørgsmaal om Valglister og, hvad der staaer deri. Dette forekommer mig at være ganske klart, navnlig ogsaa efter det Forhold, som overhovedet bestaar med Hensyn til Valglisterne, og den Uvil, som er til Stede, om Folk i Almindelighed have Ret til at forlange Valglisterne fremlagte. Under denne Uvil er det uundgaeligt, at Folk af og til maa bringe Ting frem, som de kun have hørt paa anden og tredje Haand. Skulde de ikke have Lov til at bringe noget Saadant frem, kunde de Snet bringe frem. Jeg vil derfor haabe, at det eventuelle Udvalg netop vil tage det Spørgsmaal under Overveielse, hvorledes Publikum er stillet overfor Valglisterne. Jeg tror, at dette vil lette Forhandlingerne og fritage os for mange Klager, som vi ellers vilde blive besvarede med. Hvad selve Sagen angaar, da forekommer det mig ikke, at der er stor Uoverensstemmelse mellem det ærede Medlem her bagved og mig. Det blev ikke paafaaet af mig, og derfor ikke paafaaet af Nogen,

at en Formand skulde være bunden til bestemte Regler og Principer om enten ubetinget at give begge Kandidater Ordet, eller at han skulde være bunden til at nægte den Kandidet Ordet, der ikke er interPELLERET. Jeg er enig i, at det Altsammen beror paa et Skjøn, og at det netop har været Feilen for den Formands Vedkommende, om hvem der her er Tale, at han har opstillet et Princip og dermed affaaet sig fra at udøve et frit Skjøn over de enkelte Tilfælde. Altsaa, det ere vi enige om. Vi ere dernæst ogsaa enige om, at der i dette Tilfælde er skjønnet paa en urigtig Maade, og jeg er navnlig ogsaa i denne Henseende det ærede Medlem (Koch) meget taknemlig for den Udtalelse, at hvis han havde staaet paa Formandens Plads, vilde han have baaret sig anderledes ad. Det er netop det, der skal laas fast, at hvis en ordentlig og fornuftig Formand havde staaet overfor dette Spørgsmaal, en Formand, der ikke var vildebet af urigtige Principer, vilde han have afgjort Sagen paa en anden Maade, og netop fordi dette er Tilfældet, foreligger der en Feil fra den paagældende Formands Side. Hvis nu det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) havde Ret i, at et Valg ikke kunde omstødes, uden at der foreligger noget Strafbart, eller i alt Fald noget ligefrem Ulovligt, da vil jeg indrømme, at Diskussionen her ikke med Nytte kunde føres videre. Jeg anerkjender, at der her ikke foreligger noget Strafbart, og jeg anerkjender ogsaa, at der ikke foreligger noget Lovbrud. Men jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Stege (Vojten) deri, at det ikke forholder sig saaledes, som det ærede Medlem for Kjøbenhavn nævnte. Det, hvorpaa det kommer an ved vor Prøvelse, er ikke om der er begaaet noget Strafbart eller Ikke-Strafbart, om der er begaaet noget Lovligt eller Ulovligt. Vi spørge, om det er gaaet rigtigt eller urigtigt til, og i saa Henseende have vi en Maalestok, som ganske vist for en Del er givet i Lovgivningen, men hvor Lovgivningen tier, have vi vor Maalestok, den almindelige Retsbevidsthed. Det er netop det, vi her ere satte til at dømme over og afgjøre. Hvad der nu anføres af det ærede Medlem her bagved for at vise, at Formanden derovre i Næsens, uagtet han har handlet paa en anden Maade, end det ærede Medlem vilde have handlet, dog alligevel skulde kunne forsvare sin Afgjørelse, tillægger jeg ingen Betydning. Naar det ærede Medlem saaledes f. Ex. anfører, at Formanden under visse givne Omstændigheder kunde være foranlediget til at tro, at den saibne Kandidat var tilfreds med hans Afgjørelse, at han havde afviiseret derved osv., da har dette ikke den mindste Betydning, det kan slet ikke spille nogen Rolle i dette Tilfælde. Formandens Princip er jo det, at en Kandidat under ingen Omstændigheder faar Ordet, naar Interpellationen ikke er rettet til ham. Altsaa, enten Kandidaten var til-